

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien siirtämistä ja hävittämistä

Hakija

Senaatti-kiinteistöt

Asia

Lupahakemus kalalokin pesinnän häirintään sekä pesien, munien ja poikasten siirtämiseen ja hävittämiseen Helsingissä.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kalalokkien pesinnän häirintään sekä pesien ja niissä olevien munien ja poikasten siirtämiseen ja hävittämiseen ajalle 1.4.–30.6. kolmelle seuraavalle vuodelle. Poikkeuslupaa haetaan Martti Ahtisaaren aukiolle ja sitä ympäröivien rakennusten vesikatoille. Paikalla sijaitsee ulkoministeriö.

Lintuja on tarkoitus häiritä poistamalla pesät. Lintujen pesiä tultaisiin poikkeusluvalla siirtämään viereiseen Laivastopuistoon Anticimex Oy:n toimesta. Lupaa haetaan myös pesien hävittämiseen siltä varalta, ettei siirto onnistu.

Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kalalokkien pesintä vaikeuttaa kiinteistön normaalia käyttöä. Häiriöt esiintyvät mm. ulosteina ja kalalokkien aggressiivisena käytöksenä. Lokit hyökkäilevät ihmisiä kohti ja ulostavat ihmisten päälle. Kalalokkien pesintä vesikatoilla ja Martti Ahtisaaren aukiolla estää sisäänkäyntien käytön. Vaihtoehtoisia sisäänkäyntejä ei voida käyttää kohteen toiminnan vuoksi, sillä diplomaattien ja valtionvieraiden on kuljettava pääsisäänkäynnin kautta.

Martti Ahtisaaren aukio on suojaisa paikka ja näin ollen lokkien suosiossa. Kalalokkeja on pesinyt alueella 6–10 paria vuosien ajan. Pahin aika ongelmien osalta on 1.4–30.6. Lupaa haetaan myös munille ja poikasille, koska kohteella ei ole viikonloppuisin päivystävää kiinteistöhoitajaa.

Ongelmaa on pyritty ennaltaehkäisemään asentamalla kahden rakennuksen vesikatolle loppikarkottimet, jotka pitävät ääntä lokkien karkottamiseksi. Lisäksi alueelle on asennettu loppisiimoja ja lintupiikkejä. Koko aukion ja vesikattojen piikittäminen ei ole mahdollista alueen laajuuden vuoksi. Edellä mainituilla toimenpiteillä ei ole onnistuttu estämään pesintää rakennusten vesikatoilla ja keskusaukiolla. Esimerkiksi magneettikentän käyttöön perustuvia toimenpiteitä ei voida käyttää alueella kohteen toiminta huomioon ottaen.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajin elämänsäkierron kannalta tärkeillä alueilla. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitystapojen ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesinnän häirintään sekä pesien ja munien siirtämiseen ja hävittämiseen seuraavin ehdoin:

- 1 Lupa on voimassa 1.4.–30.6. vuosina 2024 ja 2025 Martti Ahtisaaren aukiolla ja sitä reunustavien rakennusten katoilla paikoissa, joissa kalalokit voivat aiheuttaa vaaraa ihmisille.
- 2 Pesintä on pyrittävä ennaltaehkäisemään ennen pesinnän alkamista ja pesinnän aikaisessa vaiheessa aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Lupa-alueella tulee liikkua usein lokkeja karkottaen, pesinnän estämiseen voi käyttää pressuesteitä, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä.
- 3 Mikäli kalalokkeja em. toimista huolimatta pyrkii pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla ensisijaisesti siirtää, ja toissijaisesti hävittää, kalalokin rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät.
- 4 Tällä luvalla saa siirtää tai hävittää vuosittain yhden (1) pesän, jossa on munia. Pesä, joissa on poikasia ei saa siirtää tai hävittää.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain vuoden loppuun (31.12.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/7755/2023 varustettuna. Raportista tulee ilmetä siirrettyjen tai hävitettyjen pesien ja munien määrä sekä toimenpiteiden ajankohdat tapauskohtaisesti (montako pesää on siirretty tai hävitetty minäkin päivänä). Lisäksi on raportoitava käytetyistä pesinnän ennaltaehkäisy- ja häirintätoimenpiteistä sekä niiden ja pesien siirtämisen/hävittämisen vaikutuksesta kalalokin pesintään alueella. Yhteenvedon perusteella voidaan arvioida toimien vaikutusta lintujen aiheuttamiin ongelmiin alueella sekä arvioida mahdollisen uuden luvan tarvetta.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Kalalokkien aggressiivisesta pesien puolustamisesta ja ulostuksesta aiheutuu vaaraa ja terveysriski alueella liikkuville ihmisille. Lupa-alueen välttäminen ja muiden sisäänkäyntien käyttö ei ole ulkoministeriön käyttötarkoituksen takia mahdollista, minkä vuoksi on perusteltua estää kalalokkien pesintä häiritsemällä ja pesiä siirtämällä/hävittämällä.

Lupa-alueella on yritetty ehkäistä ongelmaa karkottimilla, siimoilla ja lintupiikeillä. Toimenpiteistä huolimatta kalalokit pesivät alueella vuosittain. Ehtojen mukaisesti ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä tulee ylläpitää ja kehittää, mutta kohteen laajuuden takia

esimerkiksi vesikattojen täysi piikittäminen tai verkottaminen ei ole kohtuullista. Alueella on kuitenkin tarpeen kokeilla monipuolisemmin erilaisia pesimäesteitä ja pelotteita esimerkiksi pressuesteitä, haukkaleijoja tai tekokäärmeitä.

Kalalokin pesinnän estäminen on alueella perusteltua, eikä tähän ole käytännössä osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin ensisijaisesti pesinnän ennaltaehkäiseminen ja pesimään asettumisen häiritseminen, ja toissijaisesti rakenteilla olevien ja jo rakennettujen pesien siirtäminen, ja mikäli siirtäminen ei onnistu, hävittäminen.

Siirrettävien tai hävitettävien pesien määrää ei nähdä aiheelliseksi rajoittaa, jotta pesintä saadaan keskeytettyä sen alkuvaiheessa ja linnut saadaan ohjattua muualle pesimään. Kun pesät hävitetään jo pesänrakennusvaiheessa eikä linnuilla ole pesissä munia puolustettavanaan, saadaan vähennettyä tehokkaasti myös lintujen aggressiivista käytöstä alueella liikkuvia ihmisiä kohtaan. Tämä vaatii aktiivisuutta pesinnän alkuvaiheessa. Katoilla tulee kierrellä usein, mieluiten päivittäin, jotta hävitettävien pesien määrä pysyy mahdollisimman pienenä eikä munimista ehdi tapahtua.

Koska toimenpiteiden tulee ajoittua pesinnän alkuun, lupa myönnetään vain yhden munapesän siirtämiseen tai hävittämiseen per vuosi. Kalalokit munivat yhden munan keskimäärin kahden vuorokauden välein, vaihteluvälin ollessa 1–3 päivää. Tämän perusteella kattokierroksilla ja aktiivisella karkottamisella voidaan välttää tarve siirtää tai hävittää useampi munapesä. Vaikka alueella ei ole viikonloppuisin päivystävää kiinteistönhoitajaa, kriittisimpänä aikana tulee harkita sellaisen palkkaamista kiertämään aluetta ja siirtämään/hävittämään mahdollisesti syntyviä pesiä myös viikonloppuisin. Mikäli kaikesta huolimatta useampi kalalokki onnistuu munimaan ja aiheuttaa akuutin vaaratilanteen, voi munien siirtämiseen tai hävittämiseen hakea erikseen poikkeuslupaa.

Poistettujen pesien ja pesäaihioiden paikalle voidaan myös asentaa pelotteita, jotka estävät lokin välittömän palaamisen ja munimisen pesän poistosta huolimatta. Aktiivisella ennakoivalla karkottamisella on mahdollisuus vaikuttaa siihen, että linnut eivät hakeudu yhtä aktiivisesti paikalle pesimään seuraavana pesimä kautena.

Lupa on myönnetty kahdeksi pesimäkaudeksi. Sen jälkeen on mahdollista arvioida poikkeusluvan tarvetta ja ennaltaehkäisymenetelmien toimivuutta uudelleen.

Luvan mukainen pesinnän estäminen ei heikennä kalalokin suotuisaa suojelutasoa, sillä lajin kanta alueella on elinvoimainen. Pesinnän estämisen painopisteen ollessa pesinnän alkuvaiheessa, osa häirityistä linnuista ohjautuu todennäköisesti muualle pesimään, mikä pienentää toimenpiteiden vaikutusta alueen kalalokkipopulaation pesimämenestykseen.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Helsingin poliisilaitos kirjaamo.helsinki@poliisi.fi

Helsinki helsinki.kirjaamo@hel.fi

SLL Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry. uusimaa@sl.fi

Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry. info@tapiolary.com

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. suojelusihteeri@tringa.fi

Suoritemaksu 150 €

Tämä asiakirja VARELY/7755/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7755/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 08.03.2024 11:32

Esittelijä Maanpää Liisa 08.03.2024 10:38

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42069

Telefax: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.